

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kvk.IV.37.115/2007/2.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. H. O. ügyvéd által képviselt FIDESZ Polgári Szövetség kérelmezőnek az Országos Választási Bizottság 80/2007. /III. 5./ számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálása során az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság 80/2007. /III. 5./ számú határozatát helybenhagyja.

E végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

2007. február 26-án H. I. - a FIDESZ Polgári Szövetség képviseletében - beadvánnyal fordult a Heves Megyei Területi Választási Bizottsághoz, amelyben kérte annak megállapítását, hogy A. Z. önkormányzati képviselői megbízása 2007. február 23-án megszűnt. Egyidejűleg bejelentette, hogy a megüresedett mandátum betöltésére a közös listát állító jelölő szervezetek H. Gy-t jelölik. Kérelme indokául előadta, hogy a képviselő mandátuma a frakcióból való kilépéssel a beadványhoz mellékelte frakció-szabályzat és szerződés értelmében megszűnt.

A Heves Megyei Területi Választási Bizottság az 5/2007. /III. 1./ TVB számú határozatával a beadványt elutasította. A határozat indokolása szerint a tényállásban rögzített képviselői nyilatkozat, illetve a frakció-szabályzat és az ahhoz kapcsolódó szerződés nem tekinthető a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény /a továbbiakban: Tv./ 3. §-ában rögzített módon történő lemondásnak.

A határozat ellen H. I. 2007. március 4-én fellebbezést nyújtott be. Álláspontja szerint a Területi Választási Bizottság a megállapított tényállás alapján téves jogi következtetést vont le, jogszabályt helytelenül alkalmazott, amelynél fogva a határozat jogszabálysértő.

Az Országos Választási Bizottság /a továbbiakban: OVB/ a 2007. március 5. napján kelt 80/2007. számú határozatával a Heves Megyei Területi Választási Bizottság 5/2007. /III. 1./ TVB határozatát helybenhagyta.

A másodfokú határozat indokolása szerint a választási bizottság a megüresedett mandátum betöltéséről dönthet; a választási eljárásról szóló, többször módosított 1997. évi C. törvény /a továbbiakban: Ve./ szabályai alapján a képviselői mandátum megüresedésének lehetséges módjait a Tv. 2. §-a sorolja fel. A törvény kimerítő felsorolást ad, azaz a mandátum csak a törvényben meghatározott esetekben szűnik meg. A mandátum megszűnésének egyik lehetséges módja a képviselő lemondása, amelynek menetét a Tv. 3. §-a szabályozza. A szabályozás nem a lemondás lehetséges módjait rögzíti - amelytől el lehet térni -, hanem

tételesen megadja a lemondás érvényesen választható formáit. Ezt a szabályozást a képviselő, és frakciója közötti megállapodás nem írhatja felül, a fellebbező által hivatkozott szerződésnek közjogi hatása nincs.

Az OVB megállapította, hogy az ügy adatai alapján a képviselőnek a frakcióból való kilépése nem jelenti a mandátumról való lemondást, így nincs olyan megüresedett mandátum, amelynek betöltéséről a listaállító jelölő szervezetek érvényesen nyilatkozhatnak.

Az OVB határozata ellen a FIDESZ Polgári Szövetség bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be, amelyben annak megváltoztatását, és a kérelmében foglalt döntés meghozatalát kérte.

Arra hivatkozott, hogy az OVB határozata jogszabálysértő. Előadta, hogy a területi választási bizottság határozatában kizárólag a Tv. 2. és 3. §-ának téves és megszorító értelmezése mellett bírálta el a tényállást, figyelmen kívül hagyva, és megsértve az Alkotmány 71. §-ában foglalt - a választások alapelveire vonatkozó - rendelkezéseket, és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvénynek a megyei közgyűlés tagjainak megválasztására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a kérelemhez mellékletként csatolt "Frakció-szabályzat" és "Szerződés" elnevezésű okiratok hivatkozott rendelkezéseit.

Ismertette a kérelmező az 1990. évi LXIV. törvény 27. § /1/ bekezdésében, 46/A. § /1/ bekezdésében foglaltakat, és rámutatott arra, hogy a megyei közgyűlés tagjaival összefüggésben a független jelölti minőség fogalmilag kizárt; az Alkotmánybíróság a 33/2000. /X. 20./ AB határozatára is hivatkozott.

A kérelmező szerint nyilvánvaló, hogy a választójog egyenlőségének, és azzal összefüggésben a választópolgárok politikai akaratának hiánytalan érvényesülése a választópolgárok által a listaállító jelölő szervezetre leadott szavazat vonatkozásában csak úgy biztosítható, ha a listaállító jelölő szervezet által megszerzett, és kiosztott mandátum a megyei közgyűlési választási ciklus teljes időtartamán fennáll. Amennyiben a közgyűlésben mandátumot szerzett képviselő időközben a jelölő szervezetből kilép - és így a korábbiaktól eltérő politikai szándékáról tesz nyilatkozatot -, abban az esetben a választópolgár politikai szándéka, akarata, ezzel összefüggésben a választójog egyenlőségének az Alkotmányban foglalt alapelve szenved csorbát.

Kifogásolta a kérelmező, hogy az OVB ezen jogszabályi rendelkezéseket, valamint az azok létrejöttében megnyilvánuló jogalkotói szándékot figyelmen kívül hagyta; határozatával olyan helyzetet teremtett, amelynek következtében a FIDESZ Polgári Szövetség listaállító jelölő szervezete által megszerzett, és a törvény által biztosított 20 mandátum a törvény rendelkezése ellenére egy mandátummal lecsökkent. A határozat a törvényben foglalt arányosság elvét is sérti, hiszen annak eredményeként a frakcióból kilépő képviselővel működő közgyűlés összetétele nem a leadott szavazatok arányának felel meg, attól eltér, tehát az ellentétes a törvény 46. § /2/ bekezdésében foglaltakkal is.

Kifogásolta a kérelmező, hogy figyelmen kívül hagyta az OVB a FIDESZ polgári frakció által létrehozott, és a tagok által elfogadott - külön okiratban is megerősített - frakció-szabályzatot, melyben a tagok a képviselői mandátum keletkezését megelőzően magukra nézve kötelezően elismerik, hogy a frakcióból való kilépésük külön lemondó nyilatkozat nélkül is a mandátum megszűnését eredményezi /frakció-szabályzat 4. §/. Előadta, hogy a határozat a Ptk.

szerződéses nyilatkozatokra vonatkozó rendelkezéseit - így többek között a Ptk. 198. §-át is - sérti, amikor a frakció-szabályzatban vállalt lemondási kötelezettséget figyelmen kívül hagyja.

Álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy a szabályzatban részletezett megszűnési módot a Tv. 3. § /2/ bekezdésében foglalt, a képviselő írásbeli lemondó nyilatkozatának kell tekinteni, hiszen a frakció-szabályzat aláírásakor a frakció tagja erre vállal kötelezettséget, továbbá az megfelel a lemondó nyilatkozatra a törvény által előírt követelményeknek.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Tv. 2. §-a szabályozza az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnésének módozatait, és d/ pontjában rögzíti a lemondással történő megszűnés esetkörét.

A Tv. 3. § /1/ bekezdése értelmében az önkormányzati képviselő a képviselő-testület ülésén jelentheti be lemondását. A lemondást és a megbízatás megszűnésének időpontját az ülés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

A Tv. 3. § /2/ bekezdése szerint az önkormányzati képviselő lemondhat a képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával is, melyet a polgármesternek, a főpolgármesternek, a közgyűlés elnökének /a továbbiakban együtt: polgármester/ ad át, vagy juttat el. Az írásbeli nyilatkozatot a képviselő-testület következő ülésén ismertetni kell.

A Tv. 3. § /3/ bekezdése előírja, hogy a lemondás nem vonható vissza.

A Tv. 3. § /4/ bekezdése arról rendelkezik, hogy az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik

a/ a képviselő által meghatározott, a lemondást követő egy hónapon belüli időpontban, ennek hiányában

b/ a lemondás bejelentésének, illetve az írásbeli nyilatkozat átvételének napján.

Ezen törvényi rendelkezések összevetéséből egyértelműen következik, hogy a képviselői megbízatás megszűnése csak a Tv-ben meghatározott módon történhet, erre nézve a 2. § a/-h/ pontjai taxatív felsorolást tartalmaznak.

A Tv. 3. §-a azt is szabályozza, hogy a d/ pontban rögzített lemondást ki, és hogyan jelentheti be joghatályosan, és ehhez képest rendezni azt is - a /4/ bekezdésben -, hogy mikor tekinthető megszüntnek a megbízatás.

A vizsgált ügyben egyértelműen megállapítható volt, hogy képviselői lemondás nem történt. A frakcióból való kilépés nem eredményezi a képviselői megbízatás automatikus megszűnését, ilyen megszűnési esetet ugyanis a Tv. 2. §-a nem ismer.

A frakció-szabályzat nem jogszabály, a törvény rendelkezéseinek kiegészítésére, "felülírására" nem alkalmas. Helyesen értékelte azt az OVB, a frakció és a képviselő közötti olyan megállapodásnak, amelynek közjogi hatása nincs.

A Ptk. 198. §-a értelmében a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére, és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

Ezen - a kérelmező által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott - törvényi rendelkezés a vizsgált ügy elbírálása szempontjából teljes mértékben irreleváns volt. Az a szerződéses jogviszonyokra irányadó, a választási bizottságok eljárásuk során az abban foglaltakat nem vizsgálhatták.

Úgyszintén nem volt vizsgálható a perbeli ügyben az 1990. évi LXIV. törvény felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezéseinek betartása sem, mert az eljárás tárgya a képviselői megbízatás megszűnésének vizsgálata, nem pedig a jelölés volt.

Az Alkotmány 71. §-a a választás alapelveit rögzíti, az alaptörvény ezen rendelkezésének sérelme sem volt megállapítható az OVB határozatának felülvizsgálata során.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy az OVB-nek a területi választási bizottság határozatát helybenhagyó döntése jogszerű, ezért a Legfelsőbb Bíróság az OVB határozatát a Ve. 84. § /7/ bekezdés a/ pontja alapján helybenhagyta.

A további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 84. §-ának /10/ bekezdése zárja ki.

Budapest, 2007. március 9.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök,
Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró,
Dr. Darák Péter sk. bíró